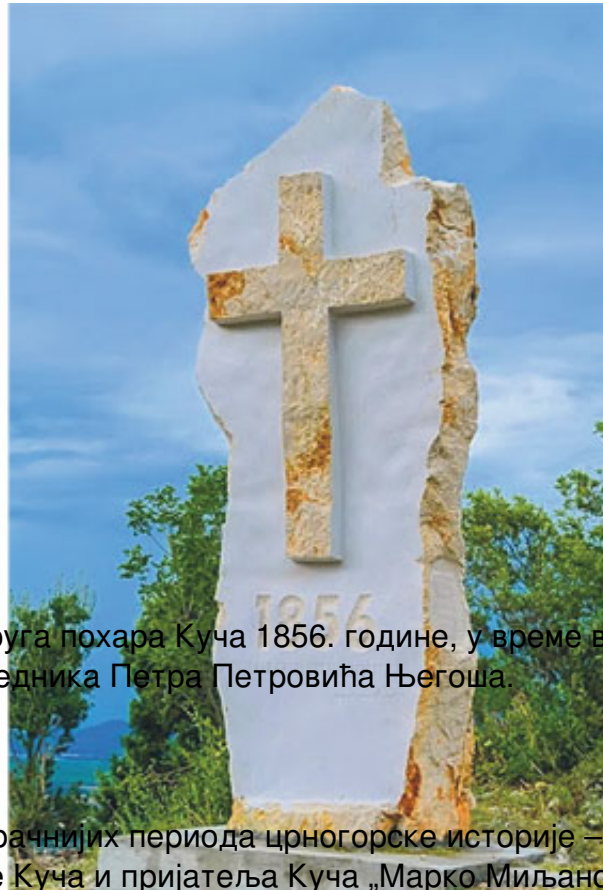

Подгорица – Висок скоро четири метра, бела стена са крстом и поруком Марка Миљанова: „Не удри брата Србина, Црногорче”, од понедељка, када је постављен у месту Орљева, на капији гласовитог племена Кучи, десетак километара од Подгорице, опомиње и сведочи како човек зна да буде звер, без обзира на то у ком времену то било.

А догодила се прва па друга похара Куча 1856. године, у време владавине књаза Данила Петровића, наследника Петра Петровића Његоша.

У помен на један од најмрачнијих периода црногорске историје – по злу и у свету чувене похаре Куча – Удружење Куча и пријатеља Куча „Марко Миљанов“ и Српско народно вијеће Црне Горе (СНВ) обележили су 160 година страдања Куча у црногорској похари и подигли споменик као опомену и за незаборав својим потомцима.

„После 160 година од тог тешког злочина, на Орљеву подигосмо освештано спомен-обележје страдалим Кучима”, рекао је отварајући споменик председник Српског националног савета др Момчило Вуксановић. „Ми Кучи немамо право да заборавимо и опростимо овај злочин, али исто тако немамо право да кривицу преносимо на нове генерације наше браће. С њима желимо слогу, љубав и заједништво ако то они хоће, ако неће онда нека ово спомен-обележје буде спомен српског идентитета Куча.”

У народу се и данас препричава наредба књаза Данила, коју је доследно спровео његов брат, војвода Мирко Петровић: „Удри Куча на божју вјеру, ако га другачије уфатит не мош... и дјеца у колијевке да се кољу!“

Разлог крвавог пира био је бунт Куча, који нису могли више да трпе терор који је спроводио цетињски господар. Сабља Мирка Петровића и „његове војске секла је главе тек рођене деце, а од њене оштрице нису поштеђене чак ни жене труднице“, само је детаљ из бројних казивања записаних у књигама савременика.

А према казивању очевидаца из времена тих трагичних догађаја, посебно запису војводе Марка Миљанова, „посјечене су 243 племенске главе, од чега 17 'војничкије', док су преостале биле стараца, жена и дјеце...“

„Главе љући и дјеце, које су посјечене, скупљене су на уљаник попа Луке и пободене на розге око уљаника, како би иж војвода Мирко мога гледат и видјет колико иж је“, записао је гласовити војвода Марко Миљанов.

„Шта рећи за многобројне посечене главе гласовитих племеника, њиховим запаљеним огњиштима, па чак и црквама!? То је злочин који у данашњој терминологији може понети и најсуровију реч – геноцид“, казао је окупљеним Кучима свештеник Бранко Тапушковић. „А Злочинци нису могли да побегну од Божјег суда. Књаз Данило убијен је од руке Тодора Кадића у Котору, док је његов брат војвода Мирко умро од колере.“

Он је подсетио да се након Миркове похаре Куча и након 160 година не само у Кучима може чути једна ружна песма из тога доба: „Нико боље од брата не коље.“

„А наш народ је знао и за добре и за оне мање добре ситуације кроз стихове и пословице да прикаже радост или трагику“, казао је свештеник Тапушковић. „По свирепости које су се дешавале, надмашени су чак и Турци у то доба. Нажалост, то семе клија и данас.“

Одборници владајуће коалиције усвојили су одлуку о спомен-обележјима, којом је предвиђено подизање споменика војводи Мирку Петровићу на Тргу републике, о чему је

писала „Политика”. Мештани Куча тада су јавно поручили градоначелнику Подгорице Славољубу Стијеповићу да је „срамота да се Мирку Петровићу подигне споменик у Подгорици, који је пре 150 година починио зверства у кучким селима и да би власт с тим чином рехабилитовала злодела која је починио војвода Мирко, брат Данила Петровића”.

Пре неколико месеци на Трг републике (однедавно Трг независности) у Подгорици постављен је постамент за камени споменик војводи Мирку Петровићу, који је изазвао бројне реакције Куча, интелектуалаца, историчара не само у Црној Гори.

По оцени Вуксановића, подизање споменика „доказаном зликовцу била би још једна провокација према обесправљеном и пониженом српском народу у Црној Гори”.

(Политика)